

Genomförande av anpassningsträning för vuxna med cancer

Från och med 1.1.2025

Utbildningsmaterial för serviceproducenter. Publicerat 12.11.2024

Gruppen för rehabiliteringstjänster, Enheten för planering av förmåner och tjänster

Innehåll

- Anpassningskurser för vuxna med cancer
- Mål
- Målgrupp
- Målgrupper enligt ålder
- Deltagare
- Överenskommelse om och bekräftelse av kursen
- Utformning och omfattning
- Genomförandet av rehabilitering ansikte mot ansikte
- Personal
- Lokaler och inkvartering
- Mätinstrument
- Plock ur den allmänna delen
- Rehabiliteringspenning
- Kontaktuppgifter till FPA

Kela|Fpa[®]

Anpassningskurser för vuxna med cancer

Anpassningskurser för vuxna med cancer

- FPA ordnar följande anpassningskurser för vuxna med cancer:
 - Anpassningsträning på finska för personer med cancer, kurser för vuxna
 - Anpassningsträning på finska för personer med cancer, kurser för vuxna, parkurser
 - I en kurs deltar klienten och klientens partner
 - Undantagsvis kan någon annan vuxen nära familjemedlem delta i kursen
 - Anpassningsträning på svenska för personer med cancer, kurser för vuxna, parkurser
 - I en kurs deltar klienten och klientens partner
 - Undantagsvis kan någon annan vuxen nära familjemedlem delta i kursen
 - Klienten kan delta i kursen också utan partner eller närstående.

Kela|Fpa[®]

Mål för kurserna för personer med cancer

Mål

- På kursen får klienten:
 - Information om sjukdomen och om egenvård samt om hur klienten själv kan påverka sin funktionsförmåga
 - Råd om hur klienten kan stärka sina resurser och sin livshantering
 - Metoder för att klara av studier, arbete och vardagen
 - Stöd av andra i samma situation

Kela|Fpa[®]

**Målgrupp för kurserna för personer med
cancer**

Målgrupp för kurserna för personer med cancer

- Över 18-årig person som har på behörigt sätt diagnostiserad cancer
- Dessutom:
 - Behandlingen av sjukdomens initialfas är i slutskedet eller har övergått till uppföljning
 - Den lämpligaste tidpunkten för att delta i kursen avgörs alltid utifrån klientens individuella situation
 - Klienten är enligt en bedömning som gjorts inom hälso- och sjukvården i behov av anpassningsträning och har nytta av den
 - Man har inom hälso- och sjukvården bedömt att klientens funktionsförmåga är tillräcklig för att hen ska kunna delta i grupprehabilitering fullt ut och klara av att röra sig i serviceproducentens lokaler utan ständig assistans.

Målgrupper enligt ålder för kurserna för personer med cancer

- Målgrupper enligt ålder för kurserna för personer med cancer:
 - Unga vuxna (18–39 år)
 - Medelålders personer (40–64 år)
 - Äldre personer (över 65 år)
- Gemensamma faktorn vid åldersgruppsindelningen vid resursorienterat arbete är:
 - Klienternas livssituation
 - Behov av och mål för rehabiliteringen
- Beakta alltid klientens livssituation när du planerar en lämplig kurs för hen.

Kela|Fpa[®]

**Deltagare i kurserna för personer med
cancer**

Deltagare

- I en rehabiliteringskurs kan 6-12 klienter delta
- Serviceproducenten måste inleda kursen enligt tidtabellen när kursen har minst 7 klienter.
- Det maximiantal deltagare som anges i servicebeskrivningen för rehabiliteringstjänsten kan inte överskridas.
 - Om kursen redan har 12 klienter kan man inte till kursen ta klienter som flyttar från en kurs till en annan t.ex. på grund av insjuknande.
- Om kursen har färre än 7 deltagare kan serviceproducenten flytta fram starten för rehabiliteringen eller inleda kursen med 6 deltagare eller flytta klienterna till en annan kurs och radera kursen.
- Kursen får inte inledas med ett mindre antal klienter än det minimiantal som fastställts som gruppstorlek (< 6).

Kela|Fpa[®]

**Överenskommelse om och bekräftelse av
kurser för personer med cancer**

Överenskommelse om och bekräftelse av kursen

- Serviceproducenten ska preliminärt komma överens med klienten om tidpunkten för kursens genomförande inom 2 veckor efter att klientens rehabiliteringsbeslut har kommit.
- Klienten ska få bekräftelse på tidpunkten för kursen inom 6 månader efter att klienten fått sitt rehabiliteringsbeslut.
- **Att beakta:**
 - Klientens rehabiliteringshelhet, inklusive uppföljande kontakter, ska genomföras inom 12 månader efter att beslutet har meddelats.
 - Om det inte är möjligt att genomföra rehabiliteringen i sin helhet inom 12 månader efter att rehabiliteringsbeslutet meddelats, ska serviceproducenten meddela detta till FPA på servicenumret för samarbetspartner och till klienten.
 - Inom 6 månader från den tidpunkt då rehabiliteringsbeslutet har meddelats ska klienten ha fått en bekräftelse på sin rehabiliteringskurs.

Kela|Fpa[®]

**Kurser för personer med cancer,
utformning och omfattning**

Kurser för personer med cancer, total längd och utformning

- Serviceproducenten ska genomföra kursen enligt följande:
 - en period på 5 dygn med rehabilitering ansikte mot ansikte (måndag–söndag)
- Kursens totala längd är 3-12 månader.
 - Den sammanlagda längden räknas från att rehabiliteringsbeslutet meddelas tills att den sista uppföljande kontakten avslutas
 - Notera att längden på den enskilda klientens rehabiliteringshelhet påverkas av startdatum för kursen och längden på genomförandet av rehabiliteringen
- Serviceproducenten ska genomföra varje klients rehabiliteringshelhet medan klientens rehabiliteringsbeslut är i kraft (högst 12 månader)

Rehabiliteringshelhet

- I rehabiliteringshelheten ingår:
 - Kallelsebrev och blankett för förhandsuppgifter skickas till klienten
 - Förhandskontakt med klienten (videosamtal eller telefonsamtal)
 - en period på 5 dygn med rehabilitering ansikte mot ansikte vid serviceproducentens verksamhetsställe
 - 1 uppföljande kontakt (videosamtal eller telefonsamtal)

Kela|Fpa[®]

**Genomförandet av kurser för personer
med cancer**

Genomförandet av kurser för personer med cancer

- Anpassningsträningen genomförs som rehabilitering ansikte mot ansikte och med inkvartering vid serviceproducentens verksamhetsställe
- En rehabiliteringsdag för klienten och partnern omfattar minst 6 timmar. I genomsnitt 5 timmar/rehabiliteringsdag utgörs av handledd rehabilitering.
 - Det inledande samtalet genomförs under den första eller andra rehabiliteringsdagen. I det inledande samtalet deltar den av medlemmarna i det multiprofessionella teamet som behövs i klientens situation.
- Klientens rehabilitering genomförs i huvudsak i grupp och där ska ingå arbete i smågrupper.
- En del av rehabiliteringen ska genomföras i form av individuella möten med de yrkesutbildade personer som behövs, om det är nödvändigt med tanke på klientens rehabilitering och individuella situation.
- I slutet av rehabiliteringsperioden ordnas ett gruppsamtal för klienterna.
 - I det avslutande samtalet ska 2 yrkesutbildade personer från det multiprofessionella teamet delta.

Kela|Fpa[®]

**Personal för kurser för personer med
cancer**

Personal

1/2

- Följande yrkesutbildade personer ska ingå i det multiprofessionella teamet:
 - 1 specialistläkare (specialitet cancersjukdomar)
 - 3 obligatoriska yrkesutbildade personer
 - minst 2 utbytbara yrkesutbildade personer
- Obligatoriska yrkesutbildade personer:
 - Cancersjukskötare eller sjukskötare (YH) eller hälsovårdare (YH)
 - Psykolog
 - Fysioterapeut (YH) eller idrottsinstruktör
- 1 av de obligatoriska yrkesutbildade personerna ska fungera som klienternas kontaktperson.

Personal

2/2

- Utbytbara yrkesutbildade personer:
 - Socialarbetare eller socionom (YH) eller rehabiliteringsledare (YH)
 - Sexualterapeut eller sexualrådgivare
 - Näringsterapeut eller kostrådgivare
- Serviceproducenten ska ha tillgång till alla tre av ovan nämnda yrkesutbildade personer. Under kursen ska serviceproducenten använda minst två valbara yrkesutbildade personer
- Serviceproducenten ska bland personalen utse 1 serviceansvarig med uppgift att organisera, koordinera och säkerställa att rehabiliteringen fungerar och håller jämn kvalitet

Kela|Fpa[®]

**Lokaler och inkvartering för kurser för
personer med cancer**

Lokaler

- Rehabiliteringen genomförs vid serviceproducentens verksamhetsställe som är en slutenvårdsenhet. Verksamhetsstället ska ha sådana utrymmen som måste finnas vid en slutenvårdsenhet och de här utrymmena ska vara belägna vid själva verksamhetsstället.
- Utöver de lokaler som måste finnas vid en slutenvårdsenhet ska det vid serviceproducentens verksamhetsställe dessutom finnas:
 - ytterligare ett rum för grupparbete
 - ett gym
 - en motionsal
- Klienterna ska inkvarteras vid det verksamhetsställe där rehabiliteringen tillhandahålls.

Kela|Fpa[®]

**Mätinstrument för kurser för personer
med cancer**

Mätinstrument

- Målen för rehabiliteringen formuleras i början av rehabiliteringen och måluppfyllelsen utvärderas i slutet av rehabiliteringen
- Obligatorisk metod:
 - GAS-metoden
- Frivilliga mätinstrument och metoder:
 - Eventuella andra behövliga mät- och utvärderingsmetoder

Plock ur den allmänna delen

Den allmänna delen av servicebeskrivningen 1/3

- FPA:s servicebeskrivningar för rehabilitering består av två delar:
 - en del som beskriver rehabiliteringstjänsten
 - en allmän del.
- Delarna kompletterar varandra och båda två ska tillämpas samtidigt när FPA-rehabilitering genomförs.
- Den del som beskriver rehabiliteringstjänsten har **företräde** framom den allmänna delen.
- I fråga om eventuella preciseringar ska serviceproducenten tillämpa **det förfarande som anges i den del av servicebeskrivningen som beskriver rehabiliteringstjänsten.**
- Servicebeskrivningarna för rehabilitering är bindande för serviceproducenten såsom en del av avtalet mellan FPA och serviceproducenten.

Den allmänna delen av servicebeskrivningen 2/3

- I den allmänna delen av servicebeskrivningen finns information om bl.a.
 - genomförandet av rehabilitering (allmän information) och genomförandet av distansrehabilitering
 - vad en rehabiliteringsrapport ska innehålla och hur den upprättas
 - personalförändringar och vikariat under avtalsperioden
 - tolkning av främmande språk och de andra inhemska språken i samband med rehabilitering
 - de lokaler som ska användas vid genomförandet av rehabilitering
 - serviceproducentens kvalitetsarbete, uppföljning av verksamheten samt vilka tillstånd och försäkringar som behövs
 - bedömningen av klientens funktionsförmåga

Den allmänna delen av servicebeskrivningen 3/3

- I den allmänna delen av servicebeskrivningen finns information om bl.a.
 - frågor i anslutning till klientsäkerhet
 - fakturering och betalning av rehabiliteringskostnader
 - dokumentation av och anteckningar om genomförandet av rehabilitering
 - behandling och lagring av klientens personuppgifter
 - kvalitetsrevision.
- Utöver det innehåller den allmänna delen
 - ordlista för rehabiliteringen
 - en bilaga med yrkes- och uppgiftsbeteckningar.

Plock ur den allmänna delen

1/5

- Nya kapitel i den allmänna delen:
 - Genomförande av distansrehabilitering
 - Kapitlet ingår i de tjänster som innefattar distansrehabilitering
- Genomförande av och fakturering för rehabiliteringstjänsten när en klient insjuknar akut
 - anvisningar för genomförande av och fakturering för rehabiliteringstjänsten när klienten insjuknar akut
 - anvisningar för situationer där rehabiliteringsperioden avbryts på grund av klientens sjukdom

Plock ur den allmänna delen

2/5

- **Ny klient**
 - En ny klient är en person som har fått ett positivt beslut om rehabilitering under kalenderåret i fråga.
 - En person som har fått ett positivt beslut om rehabilitering under föregående kalenderår betraktas **inte** som en ny klient även om genomförandet av klientens rehabilitering skulle inledas eller fortsätta under det pågående kalenderåret.
- **Serviceproducenten ska ha följande försäkringsskydd för klienten och klientens närstående som deltar i rehabiliteringen:**
 - **ansvarsförsäkring för verksamheten** som täcker rehabiliteringsprogrammet
 - **patientförsäkring**, om rehabiliteringen genomförs av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster
 - **gruppolycksfallsförsäkring**, som täcker personskador som inträffat under rehabiliteringen inklusive resor.

Plock ur den allmänna delen

3/5

- Inkvarteringen för klienterna och deras närstående
 - Inkvarteringen ska ordnas i dubbelrum med toalett och dusch
- Observera angående inkvartering i enkelrum
 - Klienten ska inkvarteras i enkelrum om det enligt den läkare som serviceproducenten anlitar finns medicinska eller andra skäl som motiverar detta. Rumsarrangemanget får inte orsaka klienten eller FPA extra kostnader.
 - Ifall klienten av personliga skäl önskar ett eget rum och det går att ordna, betalar klienten själv den extra kostnaden för detta.
 - **Att beakta:** FPA betalar inte i något fall ersättning för extra kostnader för enkelrum

- Rehabiliteringsrapport
 - Serviceproducenten ska upprätta en rehabiliteringsrapport efter det sista mötet med klienten och skicka den per post till FPA.
 - Rapporten ska skickas inom 2 veckor efter att det sista mötet med klienten avslutats.
Att beakta: Rapporten ska ha inkommit till FPA inom den utsatta tiden.
- Bilagor till rehabiliteringsrapporten
 - Blanketten Mina mål
 - Eventuella övriga bilagor
 - Blankett i original undertecknad av klienten: "Samtycke till deltagande i undersökning" (KU 5r)
 - Eventuella övriga bilagor

Plock ur den allmänna delen

5/5

- Kort rehabiliteringsrapport
 - Serviceproducenten ska upprätta en kort rehabiliteringsrapport om rehabiliteringen avbryts eller genomförs i flera perioder och det **behövs ett skriftligt dokument** t.ex. om deltagande i rehabiliteringen och hur rehabiliteringen har framskridit.
 - Rapporten ska skickas till FPA om klientens rehabilitering har avbrutits, i annat fall endast vid behov.
 - Innehåller inte bilagor

Egenrehabilitering

- Egenrehabilitering är sådan rehabilitering som klienten genomför i sin egen vardag och som har planerats av yrkesutbildade personer inom rehabilitering tillsammans med klienten.
- Klientens rehabiliteringsprocess ska omfatta sådan egenrehabilitering som är lämpligast med tanke på klientens rehabiliteringsbehov och rehabiliteringsmål.
- Ytterligare information: Salminen, A-L. Omakuntoutuksesta yksilön hyvinvoinnin hallintaan. Helsingfors: Kela, Työpapereita 168, 2022.

Kela|Fpa

Rehabiliteringspenning

Gruppen för arbetsförmågefrågor, enheten för planering av förmåner och tjänster

Hur ska du som serviceproducent gå till väga så att klientens inkomst är tryggad under rehabiliteringen?

Genomför rehabiliteringen enligt servicebeskrivningen

Gör upp ett deltagarintyg enligt anvisningarna och ge det till klienten

- Anvisningarna finns på FPA:s webbsidor för samarbetspartner på Rehabiliteringstjänster - För serviceproducenter - Anvisningar för serviceproducenten - Ordnande av rehabilitering - Under rehabiliteringen - Vad ska jag göra för att rehabiliteringspenningen ska betalas ut rätt till den som deltar i rehabilitering

Gör upp ett nytt deltagarintyg för klienten om uppgifterna ändras

Rehabiliteringspenning kan betalas om

Klienten är

- 16-67 år
- förhindrad att utföra arbete på heltid eller deltid på grund av rehabilitering och rehabiliteringsdagens längd är minst 4 timmar inklusive resor
 - Om klienten förkortar sin arbetsdag med minst 40 % av den normala dagliga arbetstiden på grund av rehabilitering, betalas partiell rehabiliteringspenning

Syftet med rehabiliteringen är att personen i fråga ska börja arbeta, hållas kvar i arbetslivet eller återgå till arbete

Rehabiliteringen ordnas på någon av de grunder som anges i lagen om FPA-rehabilitering

- Rehabiliteringen kan ordnas av FPA, välfärdsområdet eller företagshälsovården

Rehabiliteringspenning kan beviljas för anpassningsträning för vuxna med cancer i fråga om:

rehabilitering ansikte mot ansikte

- En rehabiliteringsdag omfattar minst 6 timmar.

Rehabiliteringspenning kan inte beviljas för anpassningsträning för vuxna med cancer i fråga om:

förhandskontakt

uppföljande kontakt

Vem kan ansöka om rehabiliteringspenning?

Klienten själv

- i MittFPA
- med blankett KU112r
- muntligt

Arbetsgivaren

- i e-tjänsten för arbetsgivare
- via inkomstregistret
- med blankett Y17r

Ansökningstiden är 6 månader för klienten och arbetsgivaren

Rehabiliteringspenningens belopp

Klienten kan uppskatta [rehabiliteringspenningens belopp](#) med en räknare

Rehabiliteringspenningen bestäms utifrån [årsinkomsten](#)

Om inkomster inte finns eller de är små, betalas rehabiliteringspenningen dock alltid till [minimibeloppet](#)

Utbetalning av rehabiliteringspenning

Rehabiliteringspenningen betalas för vardagar (måndag - lördag) efter en självrisktid

- Om rehabilitering genomförs på en söndag eller söckenhelg kan rehabiliteringspenning inte betalas
- Rehabiliteringspenningen betalas i efterhand på basis av deltagarintyget.

FPA betalar rehabiliteringspenningen till arbetsgivaren, om klienten får lön under rehabiliteringen

Skatt tas ut på rehabiliteringspenningen

Kela|Fpa[®]

Kontaktuppgifter till FPA

Kontaktuppgifter till FPA

Serviceproducenterna ska i första hand kontakta FPA per e-post

1

Frågor som gäller servicebeskrivningarna för FPA-rehabilitering och tolkningen av dem: kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

2

Frågor som gäller registreringen eller de uppgifter som ska föras in i registreringsystemet: kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

3

Anmälningar om förändringar under avtalsperioden för rehabiliteringstjänsterna, såsom t.ex. strukturella förändringar hos serviceproducenten, förändringar i lokalerna och förändringar som gäller faktureraren, samt anmälningar om allvarliga olycksfall: kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

4

Tekniska frågor som gäller registreringsystemet och identifiering: kuntoutus_jarjestelmat@kela.fi

Tack

Kela|Fpa[®]